

Z A K O N

O POTVRĐIVANJU AMANDMANA NA ČL. 1. I 12.1. SPORAZUMA O OSNIVANJU EVROPSKE BANKE ZA OBNOVU I RAZVOJ

Član 1.

Potvrđuju se amandmani na čl. 1. i 12.1. Sporazuma o osnivanju Evropske banke za obnovu i razvoj, koji su usvojeni 18. maja 2023. godine, u Samarkandu, od strane Upravnog odbora Evropske banke za obnovu i razvoj, u originalu na engleskom jeziku.

Član 2.

Tekst amandmana na čl. 1. i 12.1. Sporazuma o osnivanju Evropske banke za obnovu i razvoj, u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na srpski jezik glasi:

Amendments to the Agreement Establishing the European Bank for Reconstruction and Development

Article 1 of the Agreement Establishing the Bank shall be amended to read as follows:

„Article 1: Purpose

In contributing to economic progress and reconstruction, the purpose of the Bank shall be to foster the transition towards open market-oriented economies and to promote private and entrepreneurial initiative in the Central and Eastern European countries committed to and applying the principles of multiparty democracy, pluralism and market economics. Subject to the same conditions, the purpose of the Bank may also be carried out in (i) Mongolia; (ii) member countries of the Southern and Eastern Mediterranean; and (iii) a limited number of member countries of sub-Saharan Africa; in each case under (ii) and (iii) as determined by the Bank upon the affirmative vote of not less than two-thirds of the Governors, representing not less than three-fourths of the total voting power of the members. Accordingly, any reference in this Agreement and its annexes to “Central and Eastern European countries”, “countries from Central and Eastern Europe”, “recipient country (or countries)” or “recipient member country (or countries)” shall refer to Mongolia and each of such countries of the Southern and Eastern Mediterranean and sub-Saharan Africa as well.“

Article 12.1 of the Agreement Establishing the Bank shall be amended to by deleting its existing text and introducing a new text as follows:

„1. The Board of Directors shall establish and maintain appropriate limits with respect to capital adequacy metrics, in order to protect the financial soundness and sustainability of the Bank.“

Amandmani na Sporazum o osnivanju Evropske banke za obnovu i razvoj

Član 1. Sporazuma o osnivanju Evropske banke za obnovu i razvoj menja se i glasi:

„Član 1. Svrha

U doprinošenju ekonomskom progresu i rekonstrukciji, svrha Banke je da podstakne tranziciju ka otvorenoj tržišno orijentisanoj ekonomiji i da promoviše privatne i preduzetničke inicijative u zemljama centralne i istočne Evrope u kojima se angažuje u primeni principa višepartijske demokratije, pluralizma i tržišne ekonomije. Svrha Banke se takođe može ostvariti u (i) Mongoliji, (ii) zemljama članicama Južnog i Istočnog Mediterana i (iii) ograničenom broju zemalja članica podsaharske Afrike; u oba slučaja (ii) i (iii) pod istim uslovima kao što je određeno od strane Banke nakon potvrdnog glasanja od ne manje od dve trećine guvernera, koji predstavljaju ne manje od tri četvrtine ukupne glasačke moći svih članova. Stoga, svako pozivanje, u ovom sporazumu i njegovim aneksima, koji se odnosi na „zemlje centralne i istočne Evrope”, „zemlje iz istočne i centralne Evrope”, „zemlja/e primalac/i” ili „zemlja/e članica/e primalac/i” odnosiće se na Mongoliju i svaku od zemalja Južnog i Istočnog Mediterana, kao i podsaharske Afrike.“

Član 12.1. Sporazuma o osnivanju Evropske banke za obnovu i razvoj menja se brisanjem postojećeg teksta i uvođenjem novog teksta, koji glasi:

„1. Upravni odbor će uspostaviti i održavati odgovarajuća ograničenja u pogledu pokazatelja adekvatnosti kapitala, kako bi se zaštitila finansijska stabilnost i održivost Banke.”

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije - Međunarodni ugovori”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije, koji propisuje da Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kad je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE POTVRĐIVANJE AMANDMANA

Evropska banka za obnovu i razvoj (u daljem tekstu: EBRD), sa sedištem u Londonu, osnovana je 1991. godine u cilju pružanja kreditne podrške zemljama u tranziciji koje otvaraju svoju privredu, sprovode strukturne reforme i razvijaju demokratiju. U kapitalu EBRD učestvuju Evropska unija (EU), Evropska investiciona banka i države članice EU. Nakon uspešnih rezultata ostvarenih u državama centralne Evrope, EBRD je usmerila svoje kreditne aktivnosti i na druge države van ovog regiona.

Republika Srbija je članica EBRD od 19. januara 2001. godine. U švajcarskoj konstituciji EBRD, pored Švajcarske, članice su Ukrajina, Lihtenštajn, Turkmenistan, Republika Srbija, Crna Gora i Uzbekistan. Guverner Republike Srbije u EBRD je Siniša Mali, prvi potpredsednik Vlade i ministar finansija, dok je Tomislav Momirović, ministar unutrašnje i spoljne trgovine, zamenik guvernera. Pored regularnih kontakata sa švajcarskom konstitucijom, tradicionalno se održavaju susreti članova konstitucije prilikom godišnjih zasedanja EBRD. Rosmarie Schlup je izvršni direktor konstitucije. Dušan Zarubica je imenovan 28. januara 2022. godine za savetnika Republike Srbije u okviru kancelarije švajcarske konstitucije u EBRD, u Londonu.

U decembru 2023. godine doneta je nova strategija saradnje EBRD sa Republikom Srbijom do 2028. godine, zasnovane na investicijama u okviru tri glavna stuba: ubrzanje zelene energetske tranzicije, povećanje konkurentnosti privatnog sektora, njegove produktivnosti i pristupa finansijama, kao i finansiranje održive infrastrukture i jačanje regionalne povezanosti.

Sporazum o osnivanju EBRD, sa aneksima, potpisan je 29. maja 1990. godine u Parizu, u originalu na engleskom, francuskom, nemačkom i ruskom jeziku. Srpska strana je osnivački akt potvrdila Zakonom o ratifikaciji Sporazuma o osnivanju Evropske banke za obnovu i razvoj, sa aneksima, („Službeni list SFRJ - Međunarodni ugovori”, broj 5/91, „Službeni list SCG - Međunarodni ugovori”, broj 3/05 i „Službeni glasnik RS - Međunarodni ugovori”, broj 1/12).

Radi proširenja svojih aktivnosti, Upravni odbor EBRD usvojio je prve amandmane osnivačkog akta 2011. godine, radi uključenja zemalja članica Južnog i Istočnog Mediterana. Srpska strana je potvrdila izmene u martu 2012. godine, Zakonom o potvrđivanju amandmana na čl. 1. i 18. Sporazuma o osnivanju Evropske banke za obnovu i razvoj („Službeni glasnik RS - Međunarodni ugovori”, broj 1/12).

Drugi set amandmana osnivačkog akta usvojio je Upravni odbor EBRD u maju 2023. godine, radi proširenja obima poslovanja i uvođenja novih obaveza članovima Upravnog odbora. Najnovijom izmenom člana 1. Sporazuma o osnivanju EBRD (u daljem tekstu: Sporazum), omogućeno je dalje geografsko širenje obima poslovanja EBRD i na podsaharsku Afriku i Irak.

Izmenjeni član 1. Sporazuma o osnivanju EBRD definiše sledeće:

a. Izraz „podsaharska Afrika”, kako je navedeno u članu 1. Sporazuma, podrazumeva region podsaharske Afrike, u skladu sa definicijom koji koristi Grupacija Svetske banke.

b. Ograničenje broja država članica podsaharske Afrike u kojima EBRD može ostvariti svoju misiju kako je navedeno u članu 1. Sporazuma će se tumačiti tako da omogućava ograničeno i postepeno proširenje geografskog opsega poslovanja EBRD, u skladu sa merama i mehanizmima utvrđenim u izveštaju Upravnog odbora „Izmena i dopuna Sporazuma o osnivanju Evropske banke za obnovu i razvoj, kako bi se omogućilo ograničeno i postepeno proširenje geografskog opsega poslovanja Banke na podsaharsku Afriku i Irak”.

U ovom kontekstu, za odobravanje bilo kakvog daljeg povećanja proširenja biće potreban potvrdni glas od najmanje tri četvrtine guvernera, koji predstavljaju najmanje četiri petine ukupne glasačke moći članova.

c. Irak će biti uključen u region južnog i istočnog Mediterana za potrebe Sporazuma, te će se prema tome izraz „Južni i Istočni Mediteran” kako je navedeno u članu 1. Sporazuma, podrazumevati kao region koji se sastoji od država koje imaju obalu na Mediteranu kao i Jordan i Irak, koji su usko integrisani u ovaj region.

Amandmanom na član 12.1. Sporazuma, predviđeno je da se, u cilju zaštite finansijske stabilnosti i održivosti EBRD, Upravnom odboru poveri uspostavljanje i održavanje svih odgovarajućih ograničenja u pogledu pokazatelja adekvatnosti kapitala.

Stoga je i razlog za donošenje ovog zakona upravo potvrđivanje amandmana na čl. 1. i 12.1. Sporazuma o osnivanju EBRD od strane Republike Srbije.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Odredbom člana 1. Predloga zakona predviđa se potvrđivanje amandmana na čl. 1. i 12.1 Sporazuma o osnivanju EBRD, koji su usvojeni 18. maja 2023. godine, od strane Upravnog odbora EBRD, u Samarkandu, u originalu na engleskom jeziku.

Odredba člana 2. Predloga zakona sadrži tekst amandmana na čl. 1. i 12.1. Sporazuma o osnivanju EBRD, u originalu na engleskom jeziku i prevodu na srpski jezik.

U odredbi člana 3. Predloga zakona uređuje se stupanje na snagu ovog zakona.

IV. FINANSIJSKE OBAVEZE I PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA NASTAJU IZVRŠAVANJEM ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije, niti iz ostalih izvora finansiranja.